

Nap

április

Észlelő	Vizu.+Fotó	Módszer	Műszer
Áldott Gábor (Budapest)	0+4	f	8,5 T
Bozány Imre (Csitár)	16	v	10 T
Farkas László (Budapest)	9	v	8 L
Iskum József (Budapest)	4	v,pr,tá	10 L
Kósa-Kiss Attila (N.szalonta,RO)	5	r	6,3 L
Pap Csaba (Veszprém)	1	v	5 L
Prehoffer Elemér (Budapest)	17+4	v,pr,f	8 L
Ravasz Bálint (Gyopárosfürdő)	1	pr,r	5 L
Vincze Iván (Pécs)	1	pr	5 L
Észlelések száma:	54+8	Foltcsoport MDF:	6,3
Észlelt napok száma:	25	Fáklyaterület mdf:	2,1
Inaktív nap:	1		

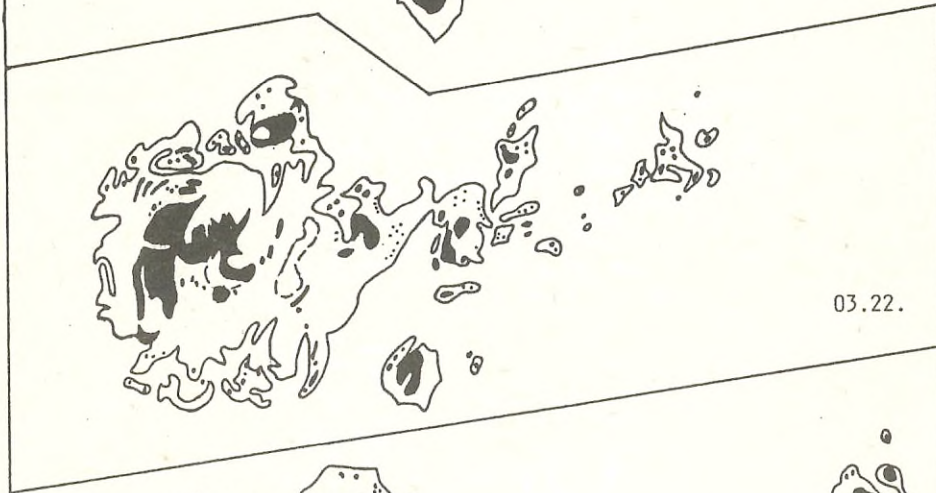
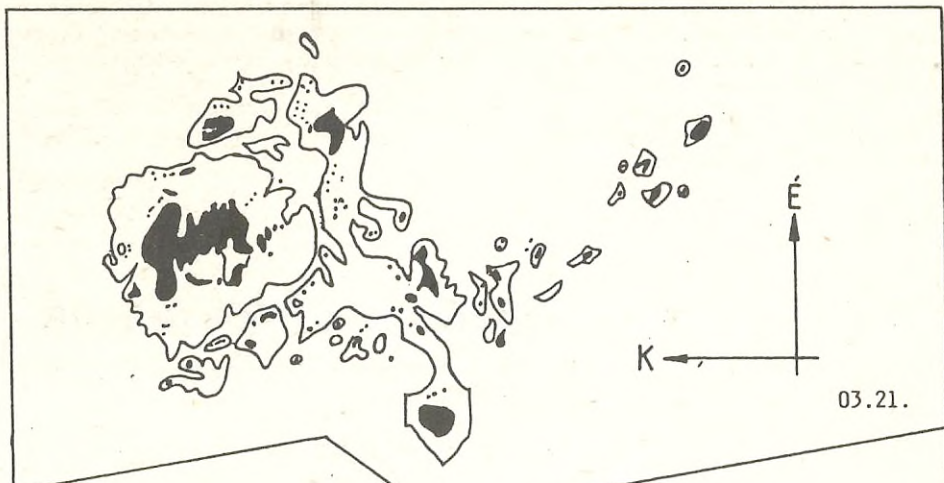
Rövidítések: v= vizuális módszer, r= részletrajz, f= fotó, pr= projekciós módszer, tá= táblázatos adatok, j= jegyzet, AA= aktív terület, MDF= átlagos napi gyakoriság, PU= penumbra, U= umbra, CM= centrálmeridián.

Az MDF csökkenőben van, de a hónapon belül még mindig van kiemelkedően magas foltcsoportszám. Hó elején lassan emelkedik, 6-án hirtelen eléri a 15 AA-t, majd kicsit visszaesik, de 9-én újra 15 AA látható. Hó közepére ismét lecsökken 6 AA-ra, majd 16—20-a között 10—13 AA-t ér el. (Itt három napig országos felhőzet volt.) Ezután ismét csökken, 26-án inaktív a felszín. Hó végére ingadozva eléri az 5—7 AA-t. Igen kevés fáklyamezőt láttak észlelőink.

Hó elején, 3-án van a CM-en 15° -on és -10° -on egy-egy bonyolultabb, közepes méretű, D típusú AA. Kicsit lemaradva követi őket 5-én 10° -on egy hosszú, D típusú AA. Ezek uralják a felszínt nyugvásukig. 6-án keletkezik -20° -on, a CM után, sok pórussal egy B típusú AA. (Ezen a napon legalább 15 AA látható, melyből 10 A és B típusú, főként a DK-i negyedek töltik ki; összetartozásukat nehéz eldönteni.) 9-én D típusú, szabályos vezetővel, 11-én nyugszik. 4-én kel 8° -on egy monopolár, 9-én CM-en; nyugvása előtt elhal.

8-án kel egy nagy csoport, szabálytalan alakkal. A vezetőben három nagyobb U. 16-án van a CM-en 10° -on, ekkorra umbránként szétdarabolódik. 80x120 ezer km-es térrészt tölt ki. 20-án a peremnél egészen más alakú, mintha a követő erősödne, a vezető aprózódna. 22-én nyugszik.

14-én kel -10° -on egy I típusú AA, 36 ezer km-es szabálytalan PU-val. 20-án a CM-en, mérete csökkent, körülötte sok pórussal. 25-én nyugszik, mint kicsi monopolár. 28-án a CM körül keletkezik -25° -on egy B—C típusú AA, és 8° -on egy I és C típusú AA a keleti peremnél. 30-án három I és két C—D típusú AA látható.

A mellékelt rajzokat Kósa-Kiss Attila készítette a március végi szabadszemes foltról. Igen nagy türelemmel ábrázolta a finom részleteket. Mindegyik rajz 1—1 óráig készült, 6,3 cm-es refraktorral, 52x-es nagyítással. A csoport SESC száma 6555, területe 25-én kb. 7680 millió km². 23-án egy 10 MeV-nál nagyobb protonkitörés következményeként rádiókommunikációs zavarok léptek fel, és az északi félgömbről fényes sarkifény-jelenség volt látható, melyet még Mexikóban is észleltek.

ISKUM JÓZSEF

Szabadszemes objektumok

DFB - 1990

Az elmúlt év folyamán Magyarországról, Jugoszláviából és Romániából mintegy 4560 észlelés érkezett. A program még januárban, nagy lelkesedéssel indult 26 fő részvételével. Az idő folyamán "egyenletes lecsengéssel" az aktív észlelők száma 8-ra csökkent, ami vajmi kevés a derültségi viszonyok megállapításához. Tavaly 112 (30,5%) derült, 117 (32%) felhős és 137 (37,5%) teljesen borult éjszakánk volt, ennek havi eloszlását mutatja a grafikon (B = fekete, F = közép, D = fehér). Közel folyamatos megfigyelés alapján csak 10 helyre lehetett összesítést készíteni a derült éjszakák szerint. Az alábbi sorrend alakult ki:

1. Veszprém	38,3%
2. Debrecen	36,8%
3. Szeged	36,8%
4. Esztergom	32,3%
5. Horgos	29,2%
6. Hajdúdorog	25,8%
7. Gyopáros-fürdő	24,6%
8. Kecskemét	24,3%
9. Máriahalom	22,3%
10. Eger	17,1%

Köszönetet érdemel az a néhány észlelő, aki az egész év folyamán aktív maradt. A továbbra is észlelni kívánók és a programhoz csatlakozók figyelmébe ajánlom, hogy az eredmények érdekében szigorúan tartsuk magunkat a definíciókhoz. A derült jelzés azt jelenti, hogy egész éjszaka lehetett észlelni. Felhős, ha legalább két órára folyamatos megfigyelést engedélyezett az égbolt állapota. Végül borult, ha egész éjszaka nem lehetett észlelni. Akit részletesebben is érdekelnek a tavalyi év eredményei, az levélben, vagy személyesen keressen fel.

KERESZTURI ÁKOS